

ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGELERİ

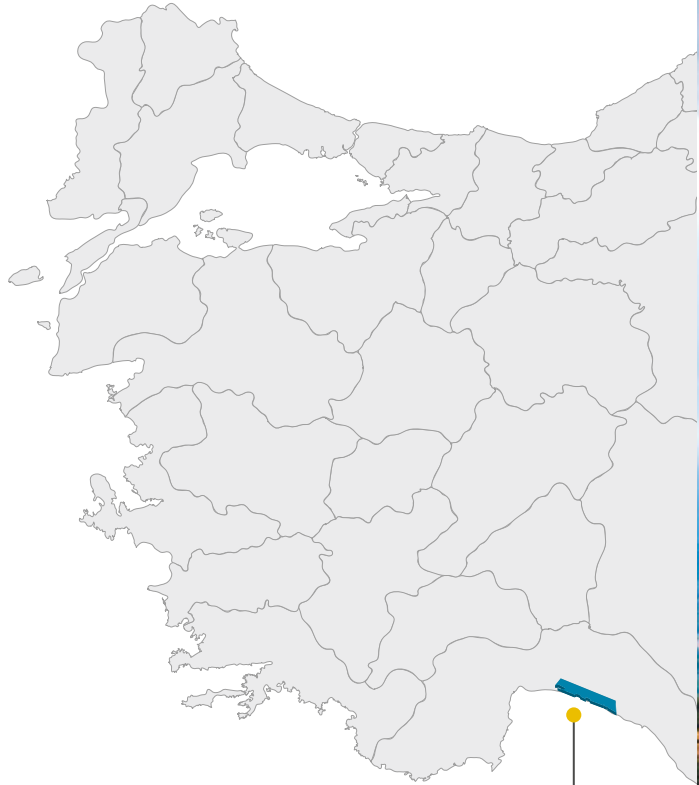

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK
BAKANLIĞI
TABİAT VARLIKLARINI KORUMA
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

BELEK

Doğal yaşam alanlarına en az müdahalenin olduğu bölgelerden birisidir.

El Değmemiş Doğal Güzellikleri ile Belek

Belek, el değmemiş doğal güzellikleri, tarihi geçmişi ve endemik bitki türleriyle Akdeniz bölgesinin büyüleyici özelliklere sahip nadide yerleşim alanlarından biridir. Doğal yaşam alanlarına en az müdahalenin olduğu yerlerden biri olan bölgede bulunan geniş kumul ve orman alanları biyoçeşitlilik zenginliği açısından bu alanı oldukça zengin kılmaktadır. Yörede ayrıca önemli miktarda kullanılan tarım alanlarıyla birlikte endemik balık türü *Aphanius anatoliae*, endemik Serik armudu, *Caretta caretta* ve *Chelonia mydas* deniz kaplumbağası türleri bölgenin yaşayan zenginlikleri arasında dikkat çekmektedir.

**Antalya ili,
Belek ÖÇK Bölgesi**

Belek

Belek

Özel Çevre Koruma Bölgesi

Antalya'nın Serik ve Manavgat ilçelerine bağlı beş belde ve beş köyü kapsayan bölge, 1990 yılında Bakanlar Kurulu kararıyla özel çevre koruma bölgesi olarak ilan edilmiştir. Bölgenin batısında Belek, doğusunda Ilıca Belediyesi yer almaktadır. Denize paralel bir şeridi oluşturan Belek Özel Çevre Koruma Bölgesi, kapsadığı 25 kilometrelik bir alana yayılmış yapısıyla dikdörtgenimsi bir görünüm arz etmektedir.

Belek

Belek ÖÇK Bölgesinin Başlıca Özellikleri

Pek çok tarihi zenginliğe ev sahipliği yapan Belek Özel Çevre Koruma Bölgesinde gerek koruma bölgesi içindeki alanda gerekse batısındaki Belek bölgesinde tarihe tanıklık yapan oldukça önemli eserler görülmektedir. Tarihsel çalışmalara göre bölgenin geçmişi- nin Hititlere kadar dayandığı bilinmektedir. Gündoğdu, Kısalar ve Çolaklı'da bulunan antik döneme ait eserler bölgenin bu binlerce yıllık tarihine âdeta şahitlik etmektedirler. Ayrıca Gündoğdu Mahallesi'nin Aktaş mevkiini içi- ne alan sahilde büyük bir arkeolojik sit alanı mevcuttur. Burada büyükçe bir antik kentin kalıntılarına rastlanılmaktadır.

Kızılçam

Bölgenin iklimi tipik Akdeniz iklim özelliklerini yansıtmaktadır. Yıllık ortalama sıcaklık 19 derece civarında seyretmektedir. Sıcaklığın en yoğun olduğu Temmuz ayı ortalamaları 30-34 dereceler civarında gerçekleşmektedir. Bölgede yaz turizmi Nisan ayında başlayıp Kasım ayına kadar devam etmektedir.

11.320 hektarlık bir alanı kapsayan Belek Özel Çevre Koruma Bölgesi'nin yaklaşık %31'ini hassas alan, %44.5'ini tarımsal alan ve %8'ini doğal karakteri korunacak alan oluşturur.

Boğazkent

ken %31'lik bölüm konut, turizm ve yerleşim alanları olarak planlanmıştır. Seracılığın da bölgede önemli bir ekonomik çaba olarak gün geçtikçe yaygınlık kazandığı gözlenmektedir.

Bölgede yapılan araştırmalarda dört farklı jeomorfolojik ünite ve bu üniteler üzerinde de arazi kullanım açısından farklılık gösteren 13 toprak çeşidinin olduğu tespit edilmiştir. Bu jeomorfolojik ünitelerden yüksek arazilerde 3 farklı toprak, alüviyal arazilerde dokuz farklı toprak, delta tabanlarında bir toprak çeşidi saptanmıştır.

Defne

Kermes Meşesi

Bitki Örtüsü ve Canlı Türleri

Alanda gözlenen habitat tipleri şu şekilde sıralanabilir: Orman (*Pinus brutia*, *Laurus nobilis*, *Daphne sericea*, *Quercus cerris* var. *cerris*, *Olea europaea* var. *Sylvestris*), kayalık alan-maki (*Quercus coccifera*, *Styrax officinalis*, *Myrtus communis*, *Cistus creticus*, *Cistus salviifolius*), stabil kumul alan-maki (*Erica manipuliflora*, *Sarcopoterium spinosum*, *Echium angustifolium*), kısmen stabil kumul tepeleri (*Echium angustifolium*, *Sarcopoterium spinosum*, *Polygonum maritimum*, *Echinops viscosus*), hareketli kumul (*Thymelea hirsuta*, *Echium angustifolium*, *Euphorbia paralias*, *Pancreatium mariti-*

Kızılçam

mum), mevsimsel sulak alan (*Salicornia europa*, *Limonium gmelinii*, *Juncus littoralis*, *Juncus rigidus*, *Cressa cretica*), daimi sulak alan (*Juncus acutus*, *Thypha latifolia*, *Cyperus longus*), tarım alanları (*Pyrus serikensis*, *Crataegus monogyna*, *Anemone indica*).

Aksu Çayı ve Köprüçay Irmağı arasında yapılan çalışmalarda 104 familyaya ait 574 bitki türü tespit edilmiştir. Bu bitkilerden 27 tanesi tür düzeyinde, bir tanesi ise alt tür seviyesinde endemik olup ülkemiz dışında dünyanın hiçbir yerinde yetişmemektedir.

Akdenizin

Daimi

Misafirleri

*Caretta
caretta*

Bölgenin bir diğer öne çıkan özelliği de deniz kaplumbağalarının yuvalama alanı olmasıdır. Acısu deresi ağzından Sarısu deresine kadar uzanan yaklaşık 13.3 kilometrelik alanda deniz kaplumbağalarının üreme alanlarının olduğu görülmektedir. Bu kapsamda geçtiğimiz yıllarda deniz kaplumbağaları (*Caretta caretta* ve *Chelonia mydas*) ve Nil kaplumbağasına (*Trionyx triunguis*) yönelik araştırma, izleme ve koruma çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalar sonunda Belek kumsalı *Caretta caretta* için “birinci derecede önemli” yuvalama kumsalı olarak belirlenmiştir.

2016 yılında Bakanlığımız tarafından başlatılan “Belek Özel Çevre Koruma Bölgeleri Deniz Kaplumbağaları Koruma ve İzleme Projesi” halen devam etmektedir. Projenin çıktılarına göre kaplumbağaların korunmasıyla ilgili yeni önlemler alınması yoluna gidilebilecektir.

Küçük
Batağan

Saz Delicesi
Yavruları

Belek Özel Çevre Koruma Bölgesi çok sayıda kuş türüne yaptığı ev sahipliğiyle de bilinmektedir. Bu kapsamda Bakanlığımız tarafından yapılan çalışma ve gözlemlerde özellikle Boğazkent ve Kocagöl çevresinin zengin kuş envanterine sahip olduğu gözlenmiştir. 2000-2002 yılları arasında yapılan çalışmalarda 213 kuş türü gözlenmiştir. Öte yandan Özel Çevre Koruma Kurulu Başkanlığınca Boğazkent Kuş Cennetinde yapılan kuş halkalama projesi kapsamında 50 türden 1183 kuş halkalanmış, çalışmalar sırasında Boğazkent'te ilk kez 'cüce çulluk' tespit edilmiştir. Bu türle birlikte bölgedeki toplam tür sayısı 237'ye yükselmiştir.

Karabatak

Alanda gözlenen kuş türleri arasında küçük batağan (*Tachybaptus ruficollis*), karabatak (*Phalacrocorax carbo*), küçük ak balıkçıl (*Egretta garzetta*), büyük ak balıkçıl (*Egretta alba*), gri balıkçıl (*Ardea cinerea*), sakarca (*Anser albifrons*), angıt (*Todarna ferruginea*), çamurcun (*Anas crecca*), saz delicesi (*Circus aeruginosus*), atmaca (*Accipiter nisus*), şahin (*Buteo buteo*), kızıl şahin (*Buteo rufinus*), kerkenez (*Falco tinnunculus*), Bozdoğan (*Falco columbarius*), gökdoğan (*Falco peregrinus*), kızıl bacak (*Tringa ochropus*), küçük sumru (*Sterna albifrons*), yalıçapkını (*Alcedo atthis*), kızılgerdan (*Erithacus rubecella*), kamış bülbulü (*Cettia cetti*), uzun kuyruklu baştankara (*Aegialos caudatus*) ve benzerleri sayılabilmektedir.

